

Sisällys

HULLU KUIN MAALISKUUN JÄNIS 11

Jänikset ja kaniinit myyteissä, tarinoissa ja uskomuksissa 13

Jäniseläimet ihmisten hyötynä 15

Käännöksistä, lähteistä ja erikielisistä nimistä 19

AASIA 21

Intia 22

Jänis syntyy Siddharta Gautamaksi 22

Kuujärven hirviö 23

Petollinen ystävyys 24

Japani 25

Kintarō, kultainen poika ja hänen eläinystävänsä 25

Jänis palkitsee pelastajansa 28

Kuukaniini Usagi 29

Susi kokee kovia 31

Kiina 33

Buddha ja uhrautuva jänis 33

Kuujänis ja ikuisen elämän eliksiiri 34

Kolme jänistä -symboli 35

Siperia 36

Jumalatar Kaltés-Ekwa näyttäytyy jäniksenä 36

Tiibet 37

Noidan ryöstäjät 37

Jänispoika pahanteossa 39

AFRIKKA 42

Angola 42

Jänis ja leopardi 42

Bantut, bušmannit ja Amerikkaan viedyt orjat 43

Veijarijänis, Kuun kosto ja Veli Kaniini 43

Egypti 46

Jänispäinen jumalatar Wenut 46

Kenia 47

Jänis huijaa vettä itselleen 47

AMERIKA 50

- Sankarillisia jäniksiä Mesoamerikan perinteessä 50
- Asteekkien juopottelevat jänisjumalat 51
 - Ikuinen muistomerkki Kuussa 52
 - Jänis ja Tecciztecatl 52
 - Mayojen sankarikaksoiset ja avulias kaniini 53
 - Jumalatar Ixchel sekä kaniini kirjurina 55
- Pohjois-Amerikan ja Kanadan alkuperäisasukkaiden luojia, keppostelijoita ja voittajia 56
- Mahtava Michabo 58
 - Maailman luominen 60
 - Heinäsiikat tupakkavarkkaissa 62
 - Pieni jänis Wash-Ching-geka, elefantti ja Aurinko 63
 - Taistelu muurahaishirviön kanssa 65
 - Wasjigega-jänis Linnunradalla 67
 - Nanabozho-jänis maailman asioiden järjestäjänä 69
 - Nanabozho – ihmisyöväen kantaisä 69
 - Ihmiset oppivat metsästämään 71
 - Pelastavat vaahterat 72
 - Aavejänis 73
 - Veijarikaniineihin liittyviä synty- ja muita myyttejä 74
 - Kun Jistu-kaniini varasti saukon turkin 74
 - Miksi opossumilla on karvaton häntä? 77
 - Miten hirvi sai sarvensa? 79
 - Miksi hirvellä on tylpät hampaat? 80
 - Peurat ja kaniinit 82
 - Jistu sorsajahdissa 83
 - Kaniini ja herra piikivi 85
 - Chokfi-kaniini ja ihmisyövä 86
 - Kun kaniini varasti puuman hampaat 88
 - Tanssivat kalkkunat 89
 - Voitokas suokilpikonna 90
 - Mestarijänis Mahtigwessin epäonniset ja voitokkaat toimet 92
 - Mestarijänis ja Keeony-saukko 92
 - Tikkaneitoja naurattaa 94
 - Ruoanlaittoa Moin-karhun tapaan 95
 - Taikavoimia pahansuisen ilveksen nujertamiseksi 96

Hääjuhlissa 102
Sietämätön kehuskelija 104
Nuorukainen, jonka jänis ja kettu pelastivat 106
Luoja jumala Glooscap pettyy 108
Petojänis ja muita kavalia jäniksiä 110
Ilveslapset ja Achaanwaapush 111
Rohkea sammakko 112
Jänis, joka tahtoi päästä Kuuhun 114
Alligaattori paholaista tapaamassa 115
Kolme tarinaa kaniineista sekä taru sarvipäisestä
jänisloopista 118
Nuorukainen nimeltä Kaniinipoika 118
Susi opettelee Kaniinitanssia 121
Kaniinitanssi 123
Sarvipäinen jänislooppi 125

EUROOPPA 127

Britteinsaaret 127

Onnea tuovia jäniseläimiä 127

Kuningatar Boudicca ja ennustava jänis 128

Prinsessa Melangell jänisten ja kaniinien suojelejana 129

Ceridwenin taitat ja kaniini 131

Espanja ja Italia 133

Hispania sekä kaniinia helliviä rouvia 133

Kaniiniemon kosto 135

Kreikka 135

Afrodite, Artemis ja Aisopos 135

Saksa – pääsiäisjäniksiä, noitia ja taikatapoja 137

Jumalatar Ostara tuo kevään 137

Noita jäniksen hahmossa 138

Lääkeaineita ja synnillistä lihaa 139

Jäniksiä suomalaisessa kansanuskossa 140

Jänisten emuu 140

”Huh hellettä, sanoi jänis pakkasella” 142

Syntytarinoita jäniksen suusta, jaloista, väristä ja ääntelystä 142

Jänikseen liittyviä uskomuksia ja enteitä 144

Kalevalan Aionon kuolema 145

JÄNIKSIIN JA KANIINEIHIN LIITTYVÄÄ NYKYMAGIAA 147

Wicca ja muut luonnonuskonnot 147

Jänis horoskooppieläimenä 149

Kaniini maya-astrologiassa 152

Jänis voimaeläimenä 152

Kaniini voimaeläimenä 154

Jänikset ja kaniinit unisymboleina 155

KIITOKSET 157

LÄHTEET 159